

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókiadóhivatal: Museum-körut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Angolosan.

Budapest, május 16.

(K.) Elpárologni, mint a kámfor, nesztelenül lehullani, mint fájáról a levél: nem tartozik a politikai ambíciók közé. Politikusok a legkritikább esetben szoktak angolosan távozni a közéletből. Miniszter vagy parlamenti zérus: megegyeznek abban, hogy nincsen kedvük ellenére, ha távozásuk bizonyos feltűnést kelt. Hiszen még a halálba indulók között is ritkaság, aki végső rendelkezésében meghagyja, hogy pompa nélkül, korszoruk nélkül temessék el. S aki a politikától válik, az élettől még nem válik.

Gróf Apponyi Albert majdnem ugy fest, mintha a szabály alól kivétel akarna lenni. Angolosan készül távozni. A képviselőház szombati ülésében felolvasták levelét, hogy négyheti szabadságot kér. Ez a kérés arra való, hogy ne kelljen megokolnia, miért nem akar bemenni a delegációba. Másrészt nyilvánvaló, hogy a delegációból nem azért marad távol, mert Wodianer kimaradt s így a delegációk legfőbb vonzereje, a Wodianer híres ebédei is elmaradnak. Ha Apponyi nem megy a delegációba, ez csak azt jelentheti, hogy lassan és észrevétlenül kijebb kerül egy szobával és közelebb akar lenni az ajtóhoz, ahol angolosan távozhatik. Így húzódott ki abból a szobából, melyben a horvát regnikoláris bizottság munkájában kellett volna részt-

vennie. Azt mondta, hogy az idő rövid s ő már nem tanulhatna bele a tárgyalások rengeteg anyagába. Így kér most négyheti szabadságot, hogy a delegációk munkájában se kelljen résztvennie. Pedig ha valaha szükség volt a delegációban Apponyira és pedig éppen az ellenzéki Apponyira, hát most szükség volna rá, mert a hadügyi kormány azokért a nemzeti engedményekért, melyek nekünk Isten és ember előtt kijártak, már prezentálja a számlát s háromszáz milliót kér a haditengerészet és a hadsereg céljaira. S Apponyi nincs. Lassan, nesztelenül húzódik kifelé s úgy tesz, mint aki angolosan távozik. Nem egészen az ő hibája, hogy szándéka nem sikerül. Több szem függ rajta, sem hogy a magyar közélet kised társaságából való távozása feltűnés nélkül történhetne meg. Egy levél zajtalanul is le tud hullani, de egy ág letörése felébreszti még a szunnyadót is.

Hiába tiltakozik a jászberényi levél, mely különben is elég későn felelt a bécsi sajtó közlései nyomán támadt híresztelésekre. Az angolos távozásnak ez a módja rávall Apponyira. Mikor arról kezdtek beszélni, hogy Apponyi lemond házelnöki állásáról, akkor is hetekig, sőt hónapokig dolgoztak a cáfoló pennák. Apponyi csak akkor mondott le, mikor a közvélemény már nem érdeklődött annyira és feltűnés nélkül eshetett meg a lemondás. Mikor rebesgetni kezd-

ték, hogy Apponyi kilép a szabad- elvűpártból, megint csak jelentkeztek a cáfolatok s Apponyi megvárta azt a pillanatot, mikor a kilépés már nem volt szenzációs. Mindig megtette azt, amit róla híreszteltek, de sohasem addig, míg szinpadi hatással, zajjal és feltűnéssel tette volna csak. Lehetséges és mondták is róla, hogy ebben az ő tőprengő, habozó természeté a hibás. De bizonyos, hogy Apponyi inkább vállalta utólag azt az ódiomot, mintha nagy okok nem, csak apró-cseprő okokcskák bírnák döntő elhatározásra, sem hogy a nagyobb hatás kedvéért görögützben tette volna meg elhatározó lépéseit. Még mindig angolosan távozott. Megleste azt a pillanatot, mikor legkevesebb szem figyeli, mikor a hívők is, a kételkedők is kifáradtak az ő lépteinek vigyázásában: és akkor tette meg azt, aminek megtételére már jóval korábban elszánta magát. Így suhant le az elnöki székről, így hagyta el a szabadelvűpártot. És így akar lassankint eltűnni a politikai közélet csarnokából is. Lassankint, nesztelenül, görögütz nélkül. Most négyheti szabadság kódéval akarja magát láthatatlanná tenni. Ha a négy hét letelt, ki tudja, hol lesz már Apponyi?

Valami lirai ellágyulás vesz erőt az emberen, mikor ezt a nesztelen távozást figyeli. Hiszen könnyű azt mondani, hogy Apponyi csak hangja volt a nemzetnek s hidegen mérle-

TÁRCA

Az asszony beteg.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Katoná Sándor.**

Teljes lett volna a boldogsága Tót Pálnak, csak az asszony annyit ne betegeskedett volna. Már lánykorában olyan vézna volt Örzse. Mondta is Tót Pálnak eleget az anyja:

— Ugyan hadd ott, fiam, azt a penészvirágot! Tudván-tudva csak nem hozol beteget a házhoz? Van még egészséges a faluba' anyi, hogy sok!

De Tót Pál nem hagyta ott a penészvirágot.

— Három évig, amíg én katonáéknál voltam, hűséggel várt engem Örzse. Akkor még nem volt beteg, férhöz mehetett volna! Most már becsület delga elvenni!

El is vette.

Az öreg asszonynak volt igazsága. Beteg volt az Örzse szakadatlan. Höl lefeküdt, hol felkelt, de jobban soha se lett. Nem tudta annak a baját egy doktor se megdöktörölni. Ő maga se tudta a szerencsétlen, hogy mi a baja. Olyasformát beszélt, hogy csitirilány korában leesett a padlásról, azóta érzi a baját. Még az első esztendőben csak megvolt az új asszony. Hanem a másodikban, mikor a gyerek meglett, akkor már senki se jóslott neki egy esztendőt. A gyerekek is — így mondja az öreg asszony —

éhen halt meg. Nem tudta szoptatni, nem volt teje, hát meghalt az istenadta porontya éhen.

— Jobb lett volna neki is a gyerekekkel menni! — Ezt megint az öreg asszony mondta.

Tót Pál fájlalta az asszony betegségét, de remélte, hogy felgyógyul. Miért is halna meg? Ismer ő akárhany asszonyt, meg embert is, aki sokkal beteggebbek Örzsenél, mégis megvannak. Nem hal az meg olyan hamar.

Mikor valahonnan hazajött, az anyja mindig a kapuba' várta. Előbb megnézegette az öreg a lovakat, hogy nem fogytak vagy hiztak-e tegnapi óta, azután kérdezősködött a szántás vagy egyéb dolog felől, s amikor már mindenből kifogyott, megemlítette, hogy Örzse jobban van-e vagy rosszabbul, utóbbi időben rendszeren rosszabbul volt.

Most esett meg először, hogy Örzsevel fogadta. Nem is nézett a lovakra, meg se várta, míg Tót Pál leszáll a kocsirol, mindjárt azon kezdte:

— Rosszabbul van Örzse. Ma délután itt volt az öreg Sócióné, azt mondta, hogy nem éri meg a Rogell.

Tót Pál megdöbbenve nézett az anyjára. Ha már az öreg Sócióné is azt mondja! . . . De mégsem akarta elhinni. Kezdte a lovakat kifogni és szinte indulatosan mondta:

— Mit tudja azt Sócióné?

— Mit tudja? — felelt az anyja — Sócióné tudja azt. Az ő fiának az első felesége is szakasztott így volt. El is vitte az

első gyerek egy, ahogy Örszét elviszi. Jó, hogy meghalt a gyerek. Mit is csinálnának most vele anya nélkül?

Tót Pál a kuthoz vezette a lovakat és onnan beszélt anyjának:

— Még meg se halt, szülém, meg már el is temette. A gyereket meg minek emlegetni, mikor az ugys meghalt?

— Még hogy én temetem? Isten őrizz, fiam! Csak mondom, hogy ha élne a gyerek.

— De ha nem él.

— Nem hát. Meghalt. Jól is járt az istenadta.

Mikor bekötötte a lovakat, bement Tót Pál az asszonyhoz. Bizony az nagyon rosszszul volt. Sovány, kiaszott arcán már ott vibrált a halál jelesztő képe. Beesett szemében már csak piszlakolt az élet hamvadó tüze. A lélegzése is olyan nehézkes volt; látszott rajta, hogy nehezére esik az is. Mikor az urát meglátta, mosolyogni próbált és mintha valami kedves ujságot akarna mondani, úgy sugta neki elhaló hangon:

— Meghalok!

Tót Pál nem tudott rá mit mondani. Egy darabig meredten nézte az asszonyt. Már maga is tudja, hogy meghal. És még nevetni próbál hozzá . . . Azután megfogta a kiszáradt, fagyos kezét és vigasztalta:

— Dehogy halsz. Majd meggyógyulsz te, Örzse.

Az asszony nem hitte el. Látszott rajta, hogy nem hiszi, mert tovább is csak mosolygott és úgy erőitgette, hogy meghal.

Tót Pál odavitt egy széket és leült az ágyhoz. Az asszony valahogy jobban oda-

gelvén az esetleges veszteséget, egy cselekvő kisujj elvesztése nagyobb baj volna, mint az, hogy a nemzet valamivel kevésbé szép hangon fog ezental megnyilatkozni. Azt is könnyű mondani, hogy nem volt ő a nemzeti épületet tartó oszlop, csak olyan kariatid, mely tartani látszik ugyan a boltozatot, de voltaképpen nem egyéb disznél és az épület tartja őt, nem ő az épületet. De aki a hangját veszíti, szépségében fogyatkozik s egy leporlott kariatid is nagy szépség-hiba. Apponyi a magyar parlament megszokott ékessége. Szinte mellékes, nyolevan ember üle mögötte vagy egy sem. Egyedül is Apponyi maradna s nyolevanfőnyi párt élén se válnék tekintélyesebbé. A parlament szempontjából tehát szépségkérdés, hogy ne maradjon Apponyi nélkül. Szépsége, ékessége, virágoskertje ő ennek a parlamentnek. Údobb, virágzóbb és teljesebb vele a parlament. S ha olyan észrevétlenül tűnnék is el, mint az ifjuság: szavakba nem foglalható melancholia borulna a törvényhozásra. El kell lágyulni, látván angolos távozásának minden fátylon keresztül megfigyelhető tüneteit. Hová akar menni? Miért akar menni? Mondják, gyökértelesen érzi magát. Mondják, annak vonja le konzervenciáit, hogy a sugalmazott bécsi sajtó II. Rákócziának nevezte el. De megbékélt a koronás ur szíve az igazi Rákócziával is. És akármennyire hangulatok embere volt mindig Apponyi, végtelenül igazságtalan volna önmaga iránt, ha olyan fölöslegesnek itélné magát, aki most félreállhat. Négy hetet kért: — bár frissülne fel szabadságának heteiben s jönne meg új kedvvel, jobb elhatározással. De tartunk tőle, hogy ez a szabadság kezdete az ő angolos távozásának.

vonszolta magát az ágy széléhez, hogy közelebb legyen az urához.

— Ma reggel mise után lettem rosszabb — magyarázta az asszony. — Mikor hazaértem a templomból, oszt vetkezni kezdtem, hogy majd a főzészhoz fogok, — megint olyat éreztem, mint mikor a padlásról leestem. Mintha megint megszakadt volna bennem valami. Itt a gyomromba vagy hun... Ez a szakadás öl meg.

— De minek dolgozol, ha beteg vagy — mondta az ura. — Itt van szülém, elvégez az mindent. Te akár semmit se csinálj! Mért kéne neked főzni? Itt van szülém, majd főz az...

— Azt akartam, hogy mire hazagyűnkend, jó étel várja. Tudom ugyanis, hogy éhes.

— Én velem ne igen törődj! Eszek, amit látok. Te csak fekdj. Ne gondold semmivel. A doktor itt volt?

— Itt.

— Irt recét?

— Irt. De most nem port irt, hanem ivósát. Abból is gondolom, hogy végem van. A Sócó menyinek is utóljára irta az ivósát. Meg is halt utána két nappal.

Tót Pál magában szidta a doktort. Mért nem is irt hát neki port? Hadd éledt volna egy kicsit. Hisz a betegnek is, meg a doktornak is mindegy, hogy ivós-e vagy por? Meg hogy a Sócó mennyit is az ivós vitte el... Jobb lett volna a doktort bese eresztetni. Meg is kérdezte az asszonyt.

— Már bejött?

BELFÖLD

Perczel Dezső a királynál. Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, ma délelőtt ünnepies kihallgatáson jelent meg a király előtt, hogy a képviselőház hányilatkozatát tolmácsolja a II. Rákóczi Ferenc hamvai hazaszállítására vonatkozó királyi elhatározás alkalmából. A képviselőház elnökét, aki diszmagyarban jelent meg, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, szintén diszmagyarban, jelentette be az uralkodónál. A király a képviselőház hányilatkozatát a legkegyelmesebben fogadta és meleg hangon adott kifejezést a Ház köszönetéért való megelégedésének, főleg pedig azért, hogy a Ház határozata egyhangú volt. A főrendiháznak e tárgyban hozott határozatát, e Ház gyakorlatának megfelelően, a miniszterelnökség útján, írásban fogja a trón zsámolyához juttatni.

Képviselőház. A képviselőház ma délelőtt formális ülést tartott, hogy átvegye a pénzügyi bizottság jelentését a beruházási törvényjavaslat tárgyában. A jelentést Heltai Ferenc előadó nyújtotta be s egyéb tárgya nem is volt a mai ülésnek. Lengyel Zoltán a vasutasok ügyében akart interpellálni, de elállott szándékától, mert nem számíthatott ma válaszra. Csütörtökön érdemleges ülés lesz s a Ház meg fogja kezdeni a beruházási törvényjavaslat tárgyalását.

A beruházási törvényjavaslat. Ma került a Ház asztalára a pénzügyi bizottságnak a beruházási törvényjavaslatot tárgyzó jelentése. Heltai Ferenc bizottsági előadó terjesztette be a beruházási programról szóló igen alapos, felette becses államgazdasági kritikát tartalmazó jelentését, amely egyrésztől hű képet ad az államvasuti hálózatnak a javaslatban tervezett kibővítéséről, a vasuti s más beruházások, valamint a fedezet méreteiről, másrésztől a gazdasági szükségletek tárgyilagosszerű mérlegelése kapcsán világítja meg a teljes beruházási programot. Rámutat annak az álláspontnak a tarthatatlanságára, amely kizárólag azon az alapon bírálja a beruházásokat, hogy mennyiben táplálják az állami megrendelések az ország iparát. A tervezet ilyen várakozásoknak nem felelhet meg, kizárólag állami munkákkal a nemzeti ipart nem lehet fenntartani, mikor a vállalatoknak egész sora alakult már közhatósági s állami

— Két kanállal. Most kéne a harmadikkal.

— No hát többet nem iszol. Kivetem az udvarra. Hol az az üveg?

— Kár lenne. Ötvenkét krajcár vót.

— Egye fene az ötvenkét krajcárt! Annyier csak nem ölünk meg? Hol az az üveg?

— Ott van a stélázi tetejin.

Tót Pál fogta az üveget és kivetette az ablakon. Azután visszaült a beteg mellé. Hallgattak mind a ketten. Az ember nézte a kinlódó asszonyt. És arcán valami végtelen fájdalom ömlött el, mikor látta azt a tehetetlenül vergődő romot mérhetetlen tusájában. A melle hevesen zihált, a kezei görcsösen vonaglottak a takaró tetején, sovány fakó arcára a haja előreomlott és betakarta félig. A szemében, melyeket merőn maga elé meresztett, ott hullámozott a költöző lélek végső küzdelme a pusztulás rémes diadalával. A halhatatlan lélek csatát veszítve, kifelé igyekszik a testből, hogy helyet adjon a győzőnek... S ahogy ezt Tót Pál nézte, a kérges arcán mélységes, el nem boronálható barázdát szántva, végigtört egy ragyogó vízcsepp, bearanyozva a rajta elömlő végtelen fájdalom...

Azután — talán hogy ne lássa az asszony, hogy már ő se bizik — felállt és kifelé indult.

Az ajtóból visszazólt:

— Kimék, vetek a lovaknak egy kis abrakot...

megrendelések lebonyolítására. Ilyen körülmények között a pénzügyi bizottság csupán azt vizsgálhatta, vajjon a tervezett beruházások elkerülhetetlenül szükségesek-e s megfelelőek-e az ország pénzügyi helyzetének. A jelen finánciális viszonyok számbavételével pedig nagyszabású beruházások nem végezhetők, ha a beruházások nem nyújtanak a befektetett összeg kamatszükségletének fedezetére számbavehető kilátásokat. Mindazonáltal nagy összegekkel szerepelnek a törvényjavaslatban olyan munkálatok, amelyek ugyan közvetlenül nem gyümölcsöznek, de elkerülhetetlenül szükségesek, ilyenek a vízszabályozási s ármentesítési munkálatok, valamint a közutak. A javaslat az általános méltatása után a jelentés részletesen tárgyalja a beruházási programot, minden egyes részleténél alaposan bírálva a szükségletet s a fedezetére befektett összeget.

A disszidensek táborából. Megirtuk a mai napon, hogy a nemzeti disszidensek klubhelyiségüket június elsejére felmondoták. Ezzel a hírrel kapcsolatosan különböző híresztelések keltek számyra. Ezekről szól a *Hazánk* ma esti számának egyik közlése, mikor a következőket írja:

A szabadelvűpártból kilépett volt nemzeti pártiak között egyenletlenség abszolúte nincs, mindössze arról van szó, hogy Szentiványi Árpád, Palyánszky Elek és Bogay Máté nézetüknek adtak kifejezést, hogy a jelenlegi politikai viszonyok között a kilépettnek külön pártalakulásra szükségük nincsen és miután azok az okok, amelyek a kilépést előidézték, már megszűntek, immár semmi akadályt sem látnak fenforogni a szabadelvűpárttal való újbóli egyesülésre. A kilépettek zöme azonban nem osztja három társuknak e felfogását, mert szerintük a köztöttek és a szabadelvűpárt között lévő válaszfal lebontása csak erős ostrom által sikerülhet és éppen ezért szükség van a külön pártalakulásra. Ami pedig a klubhelyiség felmondását illeti, erre nézve értesülésünk az, hogy az tényleg megtörtént ugyan, de viszont nagy tévedés ehhez a tényhez oly messzemenő politikai kombinációkat fűzni, hogy a kilépettek most már csakhamar visszalépnek a szabadelvűpártba. A körhelyiség felmondása csupán azért történt, mert az elvtársak nagy része a nyári idény alatt távol lesz a fővárostól és gazdasági szempontból jobbnak látták a bérletet ezen időre felmondani, mihelyt azonban ősszel a politikai élet élénkebb lesz, újból bérelni fognak egy alkalmas helyiséget. Sőt nincs kizárva, hogy az ideig a politikai viszonyokban olyan változás fog beállni, amely az eddigi szűk korlátok között mozgás helyett egy nagyobb, általános körhelyiség bérletét fogja szükségessé tenni. A kilépettek nagy többsége, szóval, ma is rendületlenül kitart vezérére, gróf Apponyi Albert mellett, akinek pedig eltökélt szándéka a jelenlegi kormány ellen küzdeni és semmi körülmények között sem hajlandó a szabadelvűpártba visszatérni. Az okokat, amelyek őt erre az állásfoglalásra kényszerítik, Jászberényben választói előtt fogja tüzetesen kifejtetni egy beszámoló keretében. Ugy tudjuk, hogy gróf Apponyi Albert beszámolóját június hó 12-én délelőtt 10 órakor fogja a jászberényi nagy piactéren megtartani.

Lengyel és Zboray mentelmi ügye. A vasutas-sztrájk idején a demokrata kör előtt Lengyel Zoltán képviselő vitában bocsátkozott egy rendőrrel, aki egy fiatal embert letartóztatott. A szóvita vége az lett, hogy Lengyel Zoltán letartóztatott és előállították. Lengyel védőjéül a rendőrségen Zboray Miklós jelentkezett, de a rendőrség nem engedte meg, hogy a rendőri kihallgatás alatt jelen legyen, sőt a hivatalos helyiségből is kiutasították Zborayt. A két képviselő jelentést tett mentelmi joga megsértéséről. A mentelmi bizottság csütörtökön tárgyalja a bejelentéseket.

amit a nápolyi felköszöntők és az abbaziai találkozás eléggé bizonyítanak.

A kereskedelmi szerződésekre vonatkozólag azt mondja, hogy dr. Kramarz tulzost akkor, mikor azt mondotta, hogy Németországgal szemben súlyos formakérdések fognak felmerülni. Polemizál Kramarznak a monarchia nemzetközi viszonyairól kifejtett véleményeivel, amely ezáltal is tulerős és nemzeti érzékeltségétől volt áthatva. Elfogadja a külügyi költségvetést és köszönetet mond a külügyminiszternek értékes fejtegetéseiről.

Báró Oppenheimer dr. Kramarzzal szemben azon nézetének ad kifejezést, hogy sokkal közelebb fekszenek azok az okok, amelyek az Európán kívül eső eseményeket mozgatták. Ő a német birodalmat, illetőleg az etiól való általános rettegést tartja veszedelmesnek s óv a német szövetségtől. Szerinte az angol-francia entente-t szintén ez szülte. A szónok úgy véli, hogy e szövetséget inkább az a vágy hozta létre, hogy a veszedelmes japán-orosz háborút lokalizálhassák. Természetes, hogy a hatalmak védik koloniális érdekeiket. Az angolok Egyiptomban a franciák Marokkóban. Az olasz-francia közöledésnek is egyszerűbb és természetesebb, főleg gazdasági okai vannak, mint ez a félelem. A Bulgária és Macedónia megváltozott magatartását is innen magyarázza Kramarz, azt állítván, hogy Angolország azért nem támogatja e mozgalmat, mert belátta, hogy ezzel csak a német érdekeknek szolgálna. Nem szabad elfelednünk, hogy az orosz hivatalos politikának minden olyan erőlködése ellenére, amely azt akarja elhitetni, hogy minden beavatkozástól tartózkodni kíván, nekünk elsősorban állást kell foglalunk Torokország ellen. A Balkán-népek átálltak, hogy Oroszország keletázsiai vállalkozását veszélyeztetnék s éppen azért lojálisan támogatják Ausztria-Magyarország és Oroszország reformtervezetét. És ez elsősorban a külügyminiszter érdeme. Monárkiánknak Oroszországgal való megegyezése kiegészítése Német- és Olaszországgal fennálló szövetségünknek.

Kramarz személyes természetű megjegyzései után, amelyekre gróf Goluchowski és gróf Stürgkh megtették megjegyzéseiket, az ülést délután 3 óráig felfüggesztették.

A részletes tárgyalás.

A délutáni ülésen a külügyi költségvetés részleteit tárgyalták. A címmel Dollinger kérdésre Goluchowski külügyminiszter kijelenté, hogy a keletázsiai események miatt kínai különkénti vezedelem nem fenyegeti. Kereskedelmi körökre természetesen bizonyos tartózkodást parancsolt a keletázsiai háború, de azért remélhető, hogy még több osztrák és magyar kereskedő fog Kínában letelepedni. A japán kereskedelmi szerződést illetően a tényállás az: A szerződési viszonyt 1897-ben rendezték 12 évre a legtöbb kedvezmény alapján. Egy tarifa-szerződés megkötése nem volt elérhető, mert a japán kormány ily szerződéseket csak oly államokkal akar kötni, amelyek rendes behozatala legalább 50.000 yent mutat föl. Közlekedési vizsgálódás mellett valószínűleg kitűnnék, hogy mi 50.000 yennél többet importálunk, de az árak legtöbbje német hajón megy Japánba és azután német áruknak jelentenek ki. Kimutattuk, hogy bevételünk erősebb, de hiába. Annibyan mégis volt sikere lépéseinknek, hogy a japán kormány bizonyos cikkeinkre mérsékelt tarifát engedélyezett, viszont a japán kormány is követelt kedvezményeket bizonyos japán árukra. E pótszerződés hatálya 1903. december 30-áig terjedt. Akkor remélték, hogy addig sikerül megkötni a kereskedelmi szerződést. Azóta a viszonyok komplikálódtak. A kereskedelmi szerződés nincs megkötve s nem is tudni ma, mikor lesz megköthető. Az osztrák és magyar kormány beleegyezésével lépéseket tettünk a szerződés megkötésé végett, de a japán kormány nem ment bele. Egyébként a veszteség nem oly nagy, mert azok az árak, amelyekre a szerződés vonatkozott, Japánban nem igen keltek el, míg a többi, például a cukor, kedvezményben nem részesültek.

A borvámra vonatkozólag röviden kijelenté, hogy az abbaziai találkozáskor e kérdés felett megegyezés nem létesült, csak mindkét részről általános kifejezésre jutott az az óhaj, hogy mielőbb sikerüljön megállapodásra jutni.

A miniszter azután még több delegátus kérdésre adta meg a szükséges felvilágosításokat, így a külügyminisztérium hivatalnokainak fizetése dolgában, a galiciai lőtenyésztés emeléséről, az amerikai gyapot-termelésről. Hoffmann delegátus az orosz postaszállítás miatt panaszkodott. A miniszter kijelentette, hogy Hoffmann fejtegetései alaposak, ismételtén történtek lépések a bajok elhárítására, de

eredménytelenül. Nem is várható, hogy egy újabb lépéssel jobb eredményt érhetnénk el.

Erre részleteiben is elintézték a külügyminisztérium költségvetését és megszavazták a póthiteleteket.

Az osztrák költségvetési bizottság holnap délelőtt a hadügyi rendes költségvetést tárgyalja.

A népoktatás reformja.

Budapest, május 16.

Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter nagyfontosságu, sőt korszakalkotó népoktatási reformot készít elő abban a törvénytervezetben, melyet ma bocsátott a nyilvánosság elé s melynek megvitatására az egyházak vezetői, a parlament tagjai és a szakférfiak köréből egybeállított ankétet hívott össze e hó 27-ére. A törvényjavaslat-tervezet alapeszméit a közoktatásügyi miniszter saját szavaival így ismertette az 1896. évi tanügyi kongresszuson: „A népnevelési törvény revíziójának sulypontja leginkább az adminisztratív rendezkedéseken nyugszik. A nemzeti irányu népoktatást az állam befolyásának hatályosabb biztosítása, az államellenes iskolai érzelmek sikeresebb megakadályozása, a tanítóképzés államosítása, a tankötelezettségnek intenzivebb és extenzivebb végrehajtása által lehet és kell biztosítanunk.”

A törvényjavaslat-tervezet ennek a programnak tökéletesen megfelel. Nem megy ugyan el a népoktatás államosításáig, de *nemzetivé* teszi az iskolát, fokozott mértékben kívánja érvényesíteni a magyar nyelv oktatását a *felekezeti iskolákban* is, lehetetlenné teszi a magyar nyelv kötelező tanításáról rendelkező régi törvény *kijátszását* s e célból a felekezeti tanítóképzést az állam közvetlen felügyelete és ellenőrzése alá helyezi. A törvénytervezet, amely valóban korszakalkotó reformot van hivatva életbeléptetni, igaz hálaára kötelez mindenkét, aki a nemzeti állam eszméjének hive és barátja, Berzeviczy Albert iránt.

A törvénytervezet indoklása azzal a megdöbbentő ténynel kezdődik, hogy a népiskolai törvény életbeléptetése óta, tehát 35 év alatt, az anyaország lakosságára nem volt akkora hatással, mint ahogy a nemzeti állam kiépítésének minden igaz hive óhajtaná. Még mindig jó 40 százaléka a népességnek nem beszéli a magyar nyelvet. Teljesen indokolt tehát, ha a népiskolai oktatás reformját a nemzeti nyelv tanításának intenzivebbé tételében keresi a javaslat. Ezt a célt pedig a következő intézkedésekkel iparkodik előmozdítani és elérni a javaslat.

Mindenekelőtt a tankötelezettséget reformálja, amennyiben a nagymértékű és megokolatlan iskolamulasztásnak veszi elejét azzal, hogy pénzbüntetéssel sújtja azt a szülőt, gyámot vagy gazdát, aki a gondjaira bízott gyermeket nem járattja iskolába avagy az iskolából ok nélkül visszatartja. Köteleességévé teszi a szülőknek, hogy azokat a gyermekeket, akik a népiskola mindennapi tanfolyamának elvégzése után sem sajátították el a legszükségesebb tudnivalókat, hat éven túl még egy évig kell iskolába járattani. A javaslat második fejezete az elemi népiskola két tagozatáról, a mindennapos tanfolyamról és a hároméves ismételő-tanfolyamról rendelkezik. Elrendeli, hogy a hittant kivéve, amely, a magyar nyelven kívül, a szertartási nyelven is tanítható, az állami népiskolában minden kötelezett tantárgy magyarul tanítandó. A nem állami elemi népiskolák tanítási nyelvét az iskolafenntartók állapítják ugyan meg, de ha valamely nem magyar tannyelvű elemi népiskolában a növendékeknek *legalább husz*

százaléka magyar anyanyelvű, a magyar nyelv is mint tannyelv használendő. Az iskolafenntartó csak a miniszter engedélyével változtathatja meg a tannyelvet. Fontos intézkedése ennek a fejezetnek az is, hogy a nem magyar tannyelvű elemi népiskolákban a magyar nyelv kötelező tanításának oly mértékben kell történnie, hogy a nem magyar anyanyelvű gyermekek az elemi népiskola tanfolyama alatt a magyar nyelvet annyira elsajátítsa, hogy gondolatait magyarul tisztán és világosan ki tudja fejezni, tudjon folyékonyan magyarul olvasni, írni és számolni.

A javaslat harmadik fejezete a községi és felekezeti tanítók fizetését rendezi olyan módon, hogy a rendes tanítók és tanítónők fizetése legalább 800 korona, a segédtanítóké 600 korona. Az ötödéves korpótlék 100–100 korona. Ha az állam valamely községi vagy felekezeti tanító fizetéséhez 120 koronát meghaladó állami segítséggel járul hozzá, a tanító kinevezése a kultuszminiszter jóváhagyásától függ. Ha az állami segítség 800 korona, az illető tanítót a kultuszminiszter nevezi ki.

A tanítók fegyelmi ügyeinek kérdéséről is fontos intézkedéseket tartalmaz a javaslat, elrendelve, hogy tekintet nélkül arra, vajjon a tanító fizetésének kiegészítésére *van-e államsegély engedélyezve vagy sem*, a közigazgatási bizottság fogyanatosítsa a fegyelmi eljárást: 1. ha a tanító elhanyagolja a magyar nyelv tanítását; 2. ha a kormány által tiltott könyveket használ; 3. ha államellenes irányt követ, ha az állam alkotmányára, egysége, nemzeti jellege ellen beszél, ír, vagy tesz valamit, akár az iskolában, akár azon kívül. Ha a fegyelmi eljárás során beigazolják, hogy a magyar nyelv tanításában tapasztalt eredménytelenségnek nem a tanító szándékos mulasztása, hanem képességeinek fogyatékossága az oka, a tanító nyugdíjazandó. Ha ezen okok miatt kell valamely felekezeti vagy népiskolai tanítót állásától elmozdítani, az új tanítót a miniszter nevezi ki, az iskolafenntartó megkérdezése nélkül, a hitfelekezetek által fenntartott népiskolákat illetően azonban oly korlátozással, hogy a kinevezendő tanító az iskola jellegének megfelelő vallásfelekezethez tartozzék. Ha valamely községi vagy felekezeti iskolának már két ízben mozdítottat el a tanítója fegyelmi ítélettel, a miniszter megszüntetheti az iskolát s helyébe állami iskolát állíthat. Minden népiskolai tanító esküt tesz arra, hogy az ország alkotmányához hű lesz s a népoktatási törvényeket megtartja. Ez eskü letétele nélkül az országos tanító- és nyugdíjintézetbe senki sem léphet be s senki államsegéllyel pótoltt fizetést nem vehet föl.

A javaslat negyedik fejezete a tanítóképzés reformjáról intézkedik. A javaslat szerint a felekezeti tanítóképzők *alapvizsgálatára* a kultuszminiszter kormányképviselőt küld, akinek kötelessége meggyőződést szerezni arról, hogy a tanítójelölt a magyar nyelvet *oktatóképességgel bírja*. Még sokkal szigorubb és hatásosabb az állami ellenőrzés a tanítóképesítő szakvizsgálatnál. Ez a szakvizsgálat ezentul csakis *állami tanítóképesítő szakvizsgáló-bizottság* előtt tehető. A felekezeti iskoláknál ebben a bizottságban egyenlő számmal vannak a miniszter által kinevezett és a felekezeti főhatóság által kinevezett tagok. Egyik elnökét a miniszter nevezi ki, a másikat az egyházi főhatóság. Ezentul nem fog megtörténni, hogy oly jelölt kaphasson tanítói oklevelet, aki nem *tökéletesen* beszél magyarul.

A javaslat ötödik fejezete az állami tanfelügyelet tökéletesítését célozza oly módon, hogy a miniszter a tanfelügyelők mellé szükséghez képest megfelelő száma iskolafelügyelőt alkalmazhat. Ezek szintén állami felügyeletet gyakorolnak az iskolákban. Az új törvény szerint a tanfelügyelő a tanítókat kisebb hanyagság vagy engedelmesség esetén tíz koronáig terjedhető rendbirsággal sújthatja.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, május 16.

Pétervár cáfol. Nem igaz — ugymond — az a párisi hír, hogy az oroszok a defenzívából energikus támadásba mennek át. Nem igaz, mert Kuropatkin kijelentette, hogy mindaddig, míg két új hadtest nem érkezik Európából a harctérre, nem támadhatja meg az ellenséget. Vagyis körülbelül június végéig tehetetlen. Sőt tehetetlen egészen augusztusig, minthogy júniusban megkezdődik az esőzés, mely minden hadügyi műveletet megakaszt. De vajjon milyen sikerekre számíthat az orosz hadvezér a megérkező segítséggel? Minthogy a mozgósított két hadtest két dandára már 1¹/₂ év óta Keletáziában van, a harctérre jutó sereg mindössze 65.000 emberből fog állni, vagyis körülbelül ugyanannyiból, amennyi eddig a harcok és betegségek okozta hézagok beföltésére szükséges. Más szóval, augusztusban ugyanannyi katonája lesz Kuropatkinak, mint most. A szárazföldre küldendő sereggel körülbelül egyidőben érkezhetik csak meg a balti hajóraj is, mely ebben a pillanatban még teljesen készületlen. Mindaddig, tehát jó két hónapig magára hagyatva kell Port-Arthurnak és Vladivosztnak védekeznie.

Ki kételkedhetik abban, hogy a japánok ugyancsak jól fogják a rendelkezésükre álló időt felhasználni? Hisz már addig is a három seregük, azaz 100.000 emberük és 270 ütegük van Mandsuriában és a negyedik sereg otthon várja mozgósítását. Ha tekintetbe vesszük továbbá, hogy a japánok lévén a támadó fél, tetszésük szerint választják meg a hadműveleik kiindulópontját és hogy az oroszoknak rettenetes területet kell megvédeniök, az utóbbiak még jelentősebb segítség mellett sem számíthatnak nagyobb sikerekre. És hány döntő ütközet folyt majd már le augusztusig! Hány olyan eredményt értek majd már el a japánok, melyektől nem lehet többé őket megfosztani! Port-Arthur sorsa már megvan ugyiszlólván peesztelve, Dalni romhalmaz és Liaojang ellen hat japán hadtest nyomul előre. Hol fogja ezeket Kuropatkin bevárni? Pétervárról megerősítik azt a hírt, hogy az oroszok esetleg Karbinig vonulnak vissza. Tudniillik akkor, ha Khina beleegyeedik a hadieseményekbe. Honnan ez a feltevés, mikor Khina folyton hangoztatja semlegességét? Ugy látszik, hogy Kuropatkinak, ki külön sereget szervezett a khinai csapatok megfigyelésére, bizonyítékai vannak, melyek vajmi gyanusnak láttatják vele Khina fogadalmait... És ha Kuropatkin nem csalódik, rettenetes lesz az oroszok helyzete. Akkor végzetes következményei lehetnek az orosz hadvezetőség szinte érthetetlen habozásainak és annak a lassuságnak és nehézkességnek, mely eddigi intézkedéseit jellemzi.

Újabb meglepetések.

London, május 16.

Szombat este az a hír érkezett Londonba, hogy a japánok *ostrommal bevették Port-Arthurt*, de ezt a hírt még eddig nem erősítették meg. *Oku* drótalan táviratozás által össze van kötve Tokióval és oda sem érkezett meg Port-Arthur bevételének híre. Csak a *Daily Chronicle*nek jelentik Tokióból, hogy a japánok már átmentek a Tá-gánhó folyón és hogy *már legközelebb újabb meglepetések várhatók*. A japánok titkolódzását

érdekesen jellemzi a következő eset: A *Times* tudósítója, aki *Port-Arthur* körül szokott cirkálni, április közepe táján szénkészletének megújítása végett fölkeresett egy japán kikötőt. A japán hadügyminisztérium kívánságára négy hétig kellett ebben a kikötőben maradnia s ekkor is megtiltották neki, hogy a csifu-csemulpoi vonaltól északra tartózkodjék, amár az újságíró megígérte, hogy egyetlen szót sem fog táviratozni a japán hadműveletekről.

A *Standard*nek jelentik Pétervárról: Port-Arthur nyolcezer ember számára kilenc hónapra van elegendő ellátva, azonban Port-Arthurban elzárása óta huszezer ember tartózkodik. A *Daily News*nak azt jelentik, hogy Port-Arthur helyőrsége tizenégyezer ember, amihez még harmincezer küli járul. A vasárnapi bombázás eredménytelen volt s csak nagyon csekély kárt tett a városban és az erődítményekben.

Mi kell Kuropatkinak?

Pétervár, május 16.

Kuropatkin tábornok kijelentette, hogy az orosz hadsereg csak akkor vállalkozhatik támadásra, ha majd még két európai hadtest áll rendelkezésére. E két hadtest megérkezése *csak a jövő hónapban várható*, minthogy azonban éppen akkor áll be az esős időszak, ennélfogva az oroszok támadása *ész előtt nem várható*.

A szorongatott oroszok.

Páris, május 16.

Karbinból jelentik, hogy a japánok Picevo mellett újabban ismét három hadosztályt szállítottak partra; most már összesen hat hadosztály nyomul előre Liaojang ellen.

Pétervár, május 16.

Liaojangból jelentik: Nyolcezer csunguz megtámadta a Juntaj vasúti állomást. Száz orosz lovas éppen a lovakat itatta és helyzetük már nagyon veszedelmes volt, midőn egy gyalogos-század érkezett, amely elkergette a csunguzokat, akik közül hetvenen elestek és megsebesültek és tizenhatan fogságba estek. Az elesettek között, hír szerint, japánok is voltak. Az oroszok nem szenvedtek veszteséget.

Pétervár, május 16.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója jelenti *Mukdenből* mai kelettel: Az északnyugati területen jelentékeny japán haderők gyűlnek össze. Ugy látszik, még nem elhatározott dolog a japánoknak Föngvan-csöngből Liaojangba való előrevonulása. Van ok annak a feltevésére, hogy a japán hadsereg főereje Haicsengbe és Kaicsuba vonul.

Csifu, május 16.

Május 20-ika és 23-ika között várják Port-Arthurnak szárazon és vizen egyszerre való megtámadását. A japánok azt remélik, hogy *Dalnyt néhány nap múlva megszállják* és a talienvai öböl aknáinak elpusztítása után újabb csapatokat szállítanak partra ott és megkezdik Port-Arthur támadását. Egy japán tiszt kijelentette, hogy a japánok elvannak szánva a támadásra még akkor is, ha 2000 embert veszítenek. Értesült khinaiak azt állítják, hogy Port-Arthur bejárata nincs elzárva.

Egy japán cirkáló elsüllyesztése.

London, május 16.

Pétervárról érkezett távirat szerint a port-arthuri kikötőben *egy orosz tengerész-hadapród*, aki gőzbárkán volt, *elsüllyesztett egy japán cirkálóhajót*.

Tokio, május 16.

A *Miako* jelzőgözös elpusztult, miközben segédkezett a Kerr-öbölnek orosz aknáktól való megtisztításában. *Kacaoka* tengernagy tegnap odament a harmadik hajóraj egyik osztagával, hogy a második torpedóflotilla, mely erre a munkára volt

kiszemelve, oltalmazza. Öt aknát már megtaláltak és elpusztítottak és a munka erre a napra be volt fejezve, midőn a *Miako* egy fel nem fedezett aknára bukkant, mely a hajó orra alatt nagy erővel felrobbant és a *hajótestet borzasztóan elpusztította*. A hajó még 22 percig a víz színén tartotta magát. *Két matróz megölték és hat megsebesült*, a többi legénységét megmentették. *Kacaoka* tengernagy jelenti, hogy az oroszok *éjféli 12-iken* a Robinson-hegyfokról visszavonultak, azután pedig egy más erődítményt létesítettek egy magashaton a Taku hegytől északnyugatra, ott hat ágyút állítottak fel és azokat földépitményekkel védtek. *Kacaoka* hajórajja egész vasárnap bombázta az orosz állást, de az oroszok azt makacsul tartották. A japán flottilla, mely a kikötőt átkutatta, egész nap ki volt téve az ellenséges tüznek, de nem szenvedett veszteségeket.

A keletáziái Moszkva.

Pétervár, május 16.

Liaojangból jelentik, hogy az oroszok Dalniban a kikötő összes építkezéseit a levegőbe robbantották s mihelyt a lakosok onnan elkerülnek, a várost is *el fogják pusztítani*. A japánok Kvantungban csak tüntetni akartak és összes haderejüket Liaojang felé küldik.

A cár körútja.

Pétervár, május 16.

Miklós cár és a *brónzöbös nagyherceg* tegnap délután elutaztak. Azokba a városokba mennek, honnan csapatok indulnak Kelet-Ázsiába. A *cár* kíséretében van a hadügyminiszter és udvari minisztere. A cárt a vasutra a *cárné* kísérte.

A „Makarov”.

Pétervár, május 16.

Az orosz hadvezetőség elrendelte, hogy a libai hajógyárakban épülő cirkálóhajók egyikét *Makarov* emlékére kereszteljék *Makarov* tábornagy névre.

HIREK

Budapest, május 16.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Május 15-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója Karlsbadból visszaérkezett s hivatalát ismét átvette. — *Saárossy-Kapeller* Ferenc miniszteri tanácsos a földművelésügyi miniszter megbízásából néhány hétre tanulmány-utra külföldre utazott.

— **A király Budapesten.** A király e hó 26-ikán Bruckba utazik, hogy az ottani ezredek felett szemlélt tartson, s onnan 27-ikén ismét visszatér Budapestre. Június 1-én ő felsége ismét néhány napra megszakítja budapesti tartózkodását és Bécsbe utazik, hogy 2-ikán az urnapi körmeneten résztvegyen. Az uralkodó onnan megint visszatér a fővárosba és az eddigi megállapodások szerint június hó közepéig marad Budapesten.

— **A kormány József főhercegnél.** A kormány tagjai ma délelőtt tizenegy órakor kihallgatáson voltak *József* főhercegnél a honvédfőparancsnokság palotájában lévő ideiglenes lakásán. A miniszterek díszmagyarban jelentek meg és pedig gróf Tisza István miniszterelnök, *Berzeviczy* Albert, *Plósz* Sándor, gróf *Khuen-Héderváry* Károly, *Hicronymy* Károly, *Tallian* Béla, *Lukács* László, *Cseh* Ervin, míg *Nyári* Sándor honvédelmi miniszter tábornoki díszruháját öltötte magára. A kormány tagjait *Paar* Hugó udvari titkár fogadta s kalauzolta föl a palota fogadótermébe. *József* főherceg és *Klotild* fő-

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(1)

A kanárik — így nevezték a Ferenc Ferdinánd Lipót gárda-gyalogezredet sárga vállrozsájáról — emléknapijukat ünnepelték, amelyen immár több mint harminc évvel ezelőtt a gravelottei ütközetben legénységüknek a harmadrészeit és tisztjeiknek több mint felérését elvesztették. A hőstettek emlékezetének nem volt szabad elenyésznie, az ifjabb nemzedékben szakadatlanul ébren kellett azt tartani és a csata napjának az ünnepét mindig ezzel a jelszóval tartották meg: „Az esleettek emlékeztetésére, az élők buzdítására”. A halottak azért, amit tettek, esztendőnként csodaszép koszorút kaptak óriási szallaggal az ezred színével, az élők pedig, akik semmit sem tettek, dus lakomát pezsgővel és amikor a lelkesedés az ezredes hivatalos pohárköszöntőjénél a pezsgő hatására már megtette a magáét, akkor újra meg újra megfogadták, hogy épp úgy meg tudnának halni, mint bajtársaik, ha harcra kerülne a dolog, s szent komolysággal is gondolták ezt az esküt.

Ezutal az esleettek emlékeztetést annál is méltóbban és fényesebben ünnepelték meg abból az alkalomból, hogy az ezred új kaszinóját is fölvalták. Csak délben jutott eszébe az ezredesnek, amikor a beszédjére készült, hogy ezt a felavatást, amely tulajdonképpen örömnép, kissé bajos összeegyezteteni a halottak emlékülünnepével. Csak nem szólhatott így:

— A halottak tiszteletére megnyitjuk ma új kaszinókat s hiszem, hogy virágzó s pénzügyileg is jövedelmező lesz ez intézményünk.

Ezt mégsem lehetett mondani, de aztán ügyes átmenet jutott az ezredesnek az eszébe ilyenformán:

— És ezennel fogadalmat teszünk a halottaknak, hogy ez új helyiségekben első sorban a bajtársi és lovagi szellemet fogjuk ápolni, amely őket is lelkesítette és hőstettekre vitte.

Ennek már meglez a kellő hatása s most már egészen jókedvvel ment az ezredes az új kaszinóba. Ott már mozgalom, elelenség fegadta. Dél előtt történt meg az épület hivatalos átadása; eljötték az egykori bajtársak, a velük jóbarátságban lévő csapattestek küldöttségekkel képviseltették magukat és senki sem jött üres kézzel, az ezüstholmiknak valóságos zápora hullott a kanárikra és mindenki ott nyüzsgött a fogadótermekben, az emberek köszöntötték egymást, megcsodálva az ajándékokat és várva a magasrangú föllebbvalókat.

Hét óra volt megállapítva a lakoma ideje és harangütés jelezte ő felsége képviselőjének a megérkezését. Eredetileg úgy volt, hogy a király a személyes megjelenését helyezte kilátásba az ezredesnek, de az utolsó pillanatban valami megakadályozta a felsége urat ígérete beváltásában.

A zene megszólalt, a társaság hosszú menetben vonult fel az ebédlőterembe és csaknem minden ajakról a meglepetés kiáltása hangzott el, amikor a csudalatos terem az ő legfényesebb ünnepi díszében meglátták, amikor a pillantások a pompásan díszített asztalra estek.

A kanárik, akik mindannyian egy-egy vendéget vezettek, izgetek-mozogtak, mintha csak mondani akarták volna:

— Ime, ilyenek vagyunk mi, így fest nálunk. Elég sokáig kellett elviselnünk, hogy nem rangunkhoz méltónak voltunk berendezkedve. De most? Melyik ezred az, amely ilyen termekkel dicsekedhetik?

Tudták, hogy gyakran lenézték őket az 5 régi kaszinójuk miatt, amelyben, egy lovagárdista kijelentése szerint, a tisztesség ember nem érezheti jól magát — azelőtt az utolsók voltak, most az első sorba jutottak. A kanárik arcá sugárzott s az elismerés, a bámulat és a csöndes irigység minden, szava mennyi muzsika volt

a föllüknek. És mindegyikük olyan büszke volt, mintha egészen az ő érdeme lett volna, hogy végre megkapták ezt a kaszinót. És voltaképpen mindegyiküknek megvolt a maga érdeme, mert ha a tisztikar hírnevét és szellemét nem őrizte volna meg olyan kitartással és azzal a tekintéllyel, amelynek régtől fogva őrvenhetett, akkor az ezred idős urai és barátai sohasem járultak volna hozzá a nagy összeggel, amibe a ház építése és a berendezés került. Mint régi tekintélyes főnemsi neveknek a viselői mindenkor tudatában voltak kötelességüknek és büszkéik voltak arra, hogy egyike voltak az egész hadsereg legzárkózottabb és legbüszkébb ezredeinek.

Büszkén néztek a kanárik a vendégeikre — csupa előkelő név képviselőire.

Egy ulánushadnagy, az általános nagy játékosnak ismert Gersbach báró, a szeméhez biggyesztette a monokliját, a maga részéről is végigmustrálgatta az asztal körül ülő társaságot, aztán a szomszédjához fordult:

— Igazán rangbeli társaság, egyetlen bugrist sem látok az asztal körül.

— Egy még is van.

Az ulánus még szorosabban illesztette szeméhez a monokliját, hogy azt az embert kinyomozza.

— De hát ki az? — kérdezte végül.

— Az építész, aki nekünk a házat építette.

— Ah, úgy, — na, az nem számít. De hát hogy is jutottak arra a gondolatra, hogy ezt az embert meghívják?

— Sokáig meghánytuk-vetettük a dolgot, de hát nem tehetünk másképpen. Régen nálunk szolgált mint egyéves önkéntes s az ezred iránt való ragaszkodásból és szeretetből díjlatlanul készítette el a tervek s egyéb fázadásaikat sem számított fel semmit. Na, hát valamiképpen csak kellett magunkat revansírozni.

Az ulánus helyeslőleg bólintott:

— Értem. És az ilyen meghívás nemcsak legegyszerűbb módja is a halának; ez az ember haláláig fog elősködni ennek a mai estének az emlékéből, na és aztán ez a legfényesebb ajánlat is a számára, hogy velünk együtt evett itt. Külömben az állásához képest bámulatosan tisztességesnek látszik, hiszen még a körmet is manikürral gondoztatja. Hogy is hívják?

— Azt hiszem Wipper... Lipper... Ripper... vagy ilyesféle.

— Na, hagyjuk, hisz az mindegy... Hanem... hallotta-e már — tudakozódott az ulánus — valahol az egyik gyalogezrednél megint bolond dolog történt egy díszében. Hát egy alak — pardon, nem szívesen használnám ebben az esetben a bajtárs szót — szóval, valami alak felöntött megint a garatra s a részegségében, mert másképpen nem jelezhetem ezt az állapotot, egy kadétnak, aki a véleménye szerint nem ugrott fel elég gyorsan, mikor az a берugett баром koccintani akart vele, csattanós pofont adott a kaszinóban.

— Hihetetlen!

— De mégis igaz.

— Hát arról hallottak-e már valamit, mi lesz a dolog folytatása?

Gersbach báró a vállát vonogatta:

— Hát mi lett volna? Hiszen nem párbaejozhatnak, mert hogy egy kadét a föllebbvalóját provokálja, olyan nincs.

— Na, hát az igaz, olyan nincs — hagyta helyben a másik.

— Tehát két eset lehetséges: vagy bocsánatot kér a kadéttól a hadnagy — ha ugyan életében egyszer józan lesz még — az egész tisztikar és az eset tanui előtt, azzal az ügy rendben van, vagy pedig repül a hadnagy s a kadét akkor elintézheti magával, akar-e még tovább élni — felfofozott képevel. De a karrierjének, annak fityüültek, nálunk legalább sohasem lehetne tiszt az olyan kadéttól, akinek egy pofont kellett szobredugnia.

Mind a ketten elhallgattak egy pillanatra, mert éppen a pezsgő töltögettek a felszolgáló legények a poharakba. Koccintottak s az ulánus folytatta:

— Azt a kadétot végre is sajnálhatja az ember, az egész dologban teljesen kifo-

gátalanul viselkedett és sokkal nagyobb gazság egy kadét ellen törni, mint valami egyenrangú bajtársal szemben tettelegességre ragadtatni magát. De hát mindez csak onnan van, mert manapság nem óvatosság nélkül a tiszt aspiránsok tekintetében. Akinek manapság megvan hazulról a pótléka s olyan családból való, amelynek éppen csak hogy nem volt dolga még a rendőrséggel, már hadnagy lehet.

A másik helyeselt:

— Sajnos, elég szomorú, hogy hadsergünknek a kibővítése végett a tisztikar pótlására a bugrisokhoz kell fordulni.

Az ulánus felhőrpintette az italát.

— Igaza van, bár nem lehet tagadni, hogy akad a bugrisok közt egypár egészen csinos fickó. Egész ösztintben be kell vallanom, megismerkedtem néhányval — a mi ezredünkben persze semmiesetre sem lehetne helyük — csak a vonat hozott bennünket össze...

A kanári amúltan nézett a szomszédjára.

— Hogyan, hát második osztályban utazik?

— Kicsoda, én? — Egy-két pillanatra elképedve nézett, de aztán hangosan felkacagott. — En és második osztály! Jó vicc. Miért nem mondja mindjárt, hogy vigékedtem. En és második osztály? Ha én ezt a papának megírnám, kolossalis, hogy mulatna!

Jó ideig tartott, amíg az ulánus lecsilapodott, aztán így szólt:

— Amikor az imént azt mondtam, hogy a vonat hozott össze bennünket, persze csak képtelenes gondoltam. Csak olyan futólagos, rövid ismeretséget értettem és hát, mint mondtam, azok az emberek néha egészen jól festenek és az egyenesen mulatság egy ilyen vidéki kameráddal beszélgetni, aki egészen más viszonyok között él, és akkor pazarul mulatok, ha elmondják nekem, hogyan húzzák ki őket a hónapok az ő ötven-hatvan márká pótlékukkal. Hát mit szól hozzá? Ötven-hatvan márká havonkint, hiszen annyit a borbélyom is kap tölem. — És most hirtelen azt kérdezte: — Mondja csak, kérem, mert hogy tegnap vitatkoztunk éppen a dologról a kaszinóban, mennyi ideje is annak, hogy ezredükben az utolsó bugristól megszabadultak?

— Május tizenötödikén lesz négy éve.

Az ulánus kissé csodálkozva nézett fel.

— Még a napot is tudja?

— De kérem, az ilyen ünnepnapot csak nem felejtji az ember.

— Ebben már igaza van. Na és a kadétok között sincs egyetlen bugris?

— Egyetlen egy sincs, az ezredes ki is jelentette kerekben, hogy semmiféle körülmények között sem vesz fel bugrist az ezredbe.

— Nagyon okos, hogy így gondolkozik ez az ember. Először nem is illenek oda és másodsor csak feszélyezné a többieket és ő is a legnagyobb mértékben kényelmetlenül érezné magát. A leghelyesebb az, hogy az ember a maga fajtája között maradjon. De az emberek, akik abszolúte nem értenek a dologhoz, mégis, vagy inkább éppen azért kasztizsellemeről és nemesi göggről fecsegnék. Hát csak fecsegjenek, mi közünk hozzá?

— Mi közünk hozzá? — És egy kis szünet után a kanári folytatta: — Kasztizselleme és nemesi gög... tudja, az utóbbi időben elgondolkoztam néha erről. Ha nálunk, gárdaezrednél, valami diszlikomán arra ürtik a poharat, hogy a tisztikar szelleme megmaradjon, akkor nézetem szerint ez nemcsak azt jelenti, hogy szeretetünk és hűségünket uralkodóházunk iránt megőrizzük, hanem hogy nézeteinkkel megmaradjunk azoknak a kiváltságosoknak, akik vagyunk, hogy mint régi nemesi nevek viselői, mint a legelőkelőbb gárdaezredek tagjai a mi exkluzív állásunknak mindig tudatában legyünk, erősen összetartsunk s a választal, amely bennünket a bugrisoktól választ, mindig fenntartsuk. Na és most koccintsunk arra, hogy mi, gárdaezred azok maradjunk, akik vagyunk, a legelőkelőbb nevek viselői, kiváltságos emberek!

(Folytatása következik.)

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 633.50-632.25. Magyar Hitelrészvény 746.—743.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 633.—632.—. Rimamurányi vasmű részvény 482.—. Jelszolgabank 490.—498.—. Közüti vaspályatársaság 574.50-574.—. Városi villamos vasút 327.25-326.—. Magyar aranyjárdék 117.—. Magyar koronajárdék 96.90-96.75 korona.

A helyi értékek piaca gyengébb. Kötöttett: Magyar kereskedelmi részvény 573.—576.—. Magyar Aszfalt 134.—130.—. Sálgtótarjáni kőszénbánya 535.—korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4.—5.—korona, 8 napra 11-13 korona, 1904. május hó végére 16-16 korona.

4 óraker szűlt: Osztrák Hitelrészvény 634.—. Magyar hitelbank részvény 744.50. Lezártitofibank részvény 452.—. Rimamurányi vasműrészvény 482.—. Osztrák-magyar államvasúti részvény 633.—. Közüti vasut részvény 574.—. Városi villamosrészvény 326.—korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with columns: Államadósság, Pénz, Ár. Sub-sections: a) Magyar államadósság, b) Osztrák államadósság, c) Egyéb nyilvános kölcsönök.

Table with columns: Bankok, Pénz, Ár. Lists various banks like M. Jelsz. Hitelb., Ungvári m. j., etc.

Table with columns: Malmok, Pénz, Ár. Lists mines like Concordia, Első budapesti, Ersekút, Lajza.

Table with columns: Kőszénbányák részvénye, Pénz, Ár. Lists companies like Adria, Epeit közúti, Bepesi közúti, etc.

Table with columns: Bányák és téglagyárak, Pénz, Ár. Lists companies like Észak. kősz., Felsőbányai, etc.

Table with columns: Takarékpénztárak, Pénz, Ár. Lists banks like Belvárosi, Bepesi III. ker., etc.

Table with columns: Különféle vállalatok részvényei, Pénz, Ár. Lists companies like Ált. vassz. kőb., Bepesi áll. vill., etc.

Table with columns: Érintősítő-társaságok, Pénz, Ár. Lists companies like Bécsi biztosító, Bécsi élel- és járdékbizt., etc.

Table with columns: Vasúti- és gépjárműrészvények, Pénz, Ár. Lists companies like Első m. gazd., Gépjármű, etc.

Table with columns: Sorjegyek, Pénz, Ár. Lists companies like Bazilika, Ugy. o. felülb., etc.

Table with columns: Pénzmekek, Pénz, Ár. Lists companies like M. vagy oszt. arany vert, etc.

Table with columns: Pénzmekek, Pénz, Ár. Lists companies like M. vagy oszt. arany vert, etc.

A budapesti terménytőzsde. A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Table with columns: Termény, Ár. Lists various commodities like Jegyzékek, Korona, vörös aprózemű, etc.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén a delegációk fogadása alkalmából tartott trónbeszédnek békes iránya kedvező hatást gyakorolt az irányzatra, a forgalom azonban nem öltött nagyobb kereteket. Mikor pedig az üzlet folyamán a magyar koronajárdékot ismételtlen kínálták és az ára érzékenyen esett, általános gyengülés állott be, miközben hitelrészvényekben és magyar koronajárdékban nagyobb eladások történtek.

A déli tőzsdén a renték újabb eszékenesére, kapcsolatban budapesti hitelrészvény-eladásokkal, újabb lanyhaság állott be az irányzatban, Berlinből jelentették, hogy ott a németországi kereskedelmi szerződés megkötéséről szóló hírek keringenek. Török sorjegyek érzékenyen estek. Prágai vasmű 1960, Cseh bánya 1195, brüxi kőszén 620, ezüst rente 99.15.

Zárult valamivel szilárdabb berlini jelentésekre javult. Hitelrészvényben és magyar koronajárdékban megszűntek a helyi eladások. A magánkamatláb 3%.

Bécs, május 16. (Magyar értékek zárlata.) 4% aranyjárdék 117.05. Magyar koronajárdék 96.95. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 160.75. 4% magyar földterhermentesítési kötvény 97.50. Magyar hitelbank részvény 743.—. Magyar nyereséyméltósorsorsjegy —. Magyar lezártitofibank részvény —. Kassa-odobergi vasúti részvény 378.—. Rimamurányi vasut részvény 488.—. Magyar kereskedelmi bank —. Magyar cukoripar 1560. Magyar vasúti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar jelszolgabank —.

Bécs, május 16. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/3% papírjárdék 99.50. 4 2/3% ezüstjárdék 99.10-99.90. 4% osztrák aranyjárdék 118.20. Osztrák koronajárdék 99.25. 1860. sorsjegy 152.10. 1864. sorsjegy 260.—. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitelrészvény 634.—. Angol-osztrák bank —. Unionbank 514.—. Bécsi Bankgesellschaft 569.—. Osztrák Landerbank 412.75. Osztrák-magyar bank 1610.—. Osztrák-magyar államvasút 632.25. Déli vasút 78.50. Elbevélygi vasút 420.—. Dunagőzhajózási társaság 831.—. Alpeisi részvény 403.75. Dohányrészvény 329.—. 20 frankos arany 19.07. Cs. kir. arany (vert) 11.33. Londoni váltóért 239.40. Német bankváltók 117.37. Lipót-kohó —. Bécsi Tramway Lít B. —. Bécsi Tramway Lít A. —. Osztrák Lloyd —. Török sorsjegyek —. Az irányzat javult.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 16. (Zárlat.) 4 2/3% papírjárdék —. 4 2/3% ezüstjárdék 97.10. 4% osztrák aranyjárdék 101.—. 4% magyar aranyjárdék 98.90. Elbevélygi vasút —. Osztrák hitelrészvény 198.75. Magyar koronajárdék 97.10. Déli vasút 13.60. Osztrák-magyar államvasút 135.50. Károly Lajos vasút —. Kassa-odobergi vasút —. Orosz bankjegy 216.05. Bécsi váltóért 57.75. 4% új orosz kölcsön —. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpeisi bányarészvény —. Olasz járdék —. Disconto Commandit 183.40. Magyar hitelbank —. Általános villamosági Edison 212.—. Dynamit Trust 188.75. Gelsenkirchen 214.15. Harpeni 194.90. Laurakohó 238.75. Az irányzat szilárd.

Páris, május 16. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —. Új Miskolc 82.75. Egyiptomi

járdék 104.85. Osztrák Landerbank —. Párisi bankrészvény 11.06. 3% os francia járdék 22.77. 4% os spanyol járdék 82.85. 3% os új törleszthető járdék —. Crédit foncier de France —. Alpeisi bányarészvény —. 4% —. román kölcsön —. Görög kölcsön 221.—. Váltó Olaszországra 1/4. Váltó Amsterdamra 205.93. Váltó Brüsszelle 9/8. De Beers 492.—. Chartered 56.75. 4% os bolgár kölcsönvény 410.—. Magyar aranyjárdék 99.35. Déli vasút —. Váltó Londonra 251.05. Osztrák aranyjárdék 99.40. Török sorsjegy 121.50. Meridional vasút —. 4% os olasz járdék 102.55. Ottoman-bank 577.—. 3 1/2% os francia-járdék —. Osztrák földhitelintézet 1270.—. Déli vasúti elsőbbségi kötvény 311.25. 4% os 1896. román kölcsön —. Dohányrészvény 362.—. Váltó Bécsre 103.68. Váltó német piacokra 121.75. Rio 1294.—. East Rand 404.—. Randfontein 85.—. Magyar jelszolgabank 527.—. Az irányzat javult.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 16. A sertésüzlet irányzata: tartott. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közep (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 120-121 fillérig. Fialat közep (páronként 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 120-121 fillérig. Fialat könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 290 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (páronként 240-260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 290 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közep (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könyű (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 118-120 fillérig. Közep (páronként 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 116-117 fillérig. Könyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 114-115 fillérig.

Sertésletés szám: 1904. május 14. napján volt készlet 31.531 darab. — 1904. május 15. napján felhajtott 1638 darab. 1904. május 15. napján elszállított 1804 darab. 1904. május 16. napján maradt készletben 31.565 darab.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Május 16. —

Table with columns: Állomások, Levegő, Hőmérséklet, Szélirány, Szélsebesség, Felhőzet, Csapadék, Hőmérséklet. Lists various weather stations like Akna-Salstina, Kismark, Budapest, etc.

Jelek magyarázata: K - helet, Ny - nyugat, D - dél, É - észak. A felhőzet: 0 - egészen derült, 1 - többnyire derült, 2 - részben felhős, 3 - többnyire borult, 4 - egészen borult, 5 - eső, 6 - hó, 7 - köd, 8 - zivatar. Hazánkban az idő száraz volt a és hőmérséklet emelkedett. A depresszió Északon kifejlődött, a maximum pedig Dél- Közép-Európát borítja. Európában az idő enyhé és elektintve a szárazságosan előfordult zivataros esőktől — száraz maradt. Küldés: Bayhe lid várható, halynknak szarros esőkkel.

SZINHÁZAK.

Kedd, 1904. majus 17-én.

M. KIR. OPERAHÁZ

Gemma. Tánkdalmeny 3 felvonásban. Személyek: Stormfels, Dancini, Rufe, Taktsé, Gemma, Márkus, Olympia, Gaszner, Volte báro, Kornal, Székliáné, Székliáné.

NEMZETI SZINHÁZ

Flirt. Vigjáték 3 felvonásban. Személyek: Willenszteiné, Hákos, Sandorjáné, Heivy, Titusch Lina, Nagy Ib., Szádlány, Gál, Szádlány, Gal, Háros, Lababár, Werbarné, Deli, Fancionné, Keczeri, Graf Tari, Gyenes, Mihalcsy, Ligeti, Csézar, Csézar.

OS-BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 óráig reggel 4 óráig, Ma, kedden majus 17-én. A nagy variété színpadon fellépnek: Johnson és Dean néger gígerik, Ustier: Margareth francia áno és ének, rois Ferres Coogne ékvitristák, Edni Stahl női ba-lion. Sliced Company szíriúztelkai párdia. Manhattán énekes kvartett, és 3 Meteors, Les 3 Pappilon humoros női tzeret. Folles Comiques. A kis garaizonból, szenzációs bohózat. A szabad területen Mr. Sarino, a tüzipály. Francia színház, Moulin-rouge, Monte Carlo és sok más szórakozás. Katonazené és különféle zenekarok. Minden előr: változó variété páholylúdiés-jegy szabad bemenetre jogosít a területre. Variété-jegy este 6 óráig kaphatók Zipsor és Kőnigél, And ássy-ut 4. Te-erion 27-68. Beleépülő 60 fillér. Kedvezményes jegyek a városi tőzsdékben.

VIGSZINHÁZ

A nóna. Belsőjáték 3 felvonásban. Személyek: Carlabol, Góth, Desorizs, Veandré, Dutaq, Hegedűs, Fivacq, Komlósy, Marceline, Keresz, Babóla, Szármá, Zoe, Gazi, Henry, Sarkadi.

NÉPSZINHÁZ

A suhanc. Operett 3 felvonásban. Személyek: Özy, Meunierné, Hegyi A., Eliz, Szamosi E., Józsi, Komlósi, Bizut, gyámjuk, Kovacs M., Morin, tábornok, Szirmai, Emil, tábornok, Raskó G., Morin b. róna, Margó m. v., Durand, tábornok, Gyuri K., Renóúrista, Dellik H.

HAGYAR SZINHÁZ

A hajduk hadnagya. Operett 3 felvonásban. Személyek: Blanchefort, Szabó, Bal-Jthy, Farkas, Kreszenbronn, Marvon, Virozet, Csütös, Blachoffsbefen, Korla, Boronay Imre, Rathonyi, Háa-András, Tollig, Barbarina, Keleti, Gasztor, Szonygyörgyi, Senerfenberg, Dene, Bésping, Helzli, Albufera, Iványi.

KIRÁLY SZINHÁZ

En, Te, Ó! Operett 3 felvonásban. Személyek: Vergy gróf, Németh, Gabriella, Káry, Goucy, Papp, Millepertins, Kármány, Yolande, Bánó, Maxime gróf, Szomori, Aleofribas, Vee-ey, Ferenoy, Macach, Györgyi, Mity, Fedák, Ysabon, Barcay.

VÁROSLIGETI NYÁRI SZINHÁZ

A japán generalis. Belsőjáték 3 felvonásban. Kezdetre 7 órákor.

URÁNIA SZINHÁZ

Japán. Kezdetre 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZINHÁZ

Tiszt urak a zárdában. Operett 3 felvonásban. Kezdetre 7 1/2 órákor.

FOVAROSI OPERA

VI. Nagyszínház-utca 17. Ma új műsor! A nevelő intézetben. Tréfás ballet, Frohlich Bianca k. a. prínciballeriná, a new-yorki Metropoli-operahouse legizának főlléptelvé. A hitos véletlen (Ein peinlicher Zwischenfall). Lorme-Forestier nagyiskolái színműve. Párizsi botchó. Tréfás némasjáték. Előadás Pikard-társulat. A protekció. A Tarka Színpad új vigjátéka. Továbbá 8 különlegesség. A Múzeum reggeli 6 óráig Váro- Kisk óigazgatókára hangverseny.

A Kalap- király

Eltárolt specialiták 3., 4., 5. koronás férfi és női elsőrangú kalap-különlegességekben. Budapest, IV., Eskü-ut 6, Klóttipalota.

Férfi ingek!

mesés olcsón!

Divatosa szines mellő férfi ing 95. 125 kr. Elegs s puha mellő piké ing 120, 135 160 kr. Tartós redő. vagy sima mellő ing 95. 125. 150 kr. Elegáns egész szines ing 180 kr. Bőrörs Kómer aissó nadrágok 43 75. 85 kr. Elegáns szürke férfi keztyűk 22 33 kr. Fejz-haz kócsú férfi harisnyák 15. 20. 22 kr. Flór férfi harisnyák 22 27 33 kr. Elegáns tiszta selve önkötő és csokor nyakendők 29. 35. 39 kr. Elegáns pike nyakendők 19. 25 kr. Tiszta seiyem fekete csokor és önkötő nyakendők 33 kr. Remek nadrágtartó k 37. 45. 75 kr. Egy lucat elsőrendű gallér 120. 144 kr.

Bleier Izzó a „Gólyához“

Nagyszínház-utca 12. Szerecsen-utca sarok.

CIRKUS BEKETOW. Kezden este 7/8 órákor. A 3 Piseduti, kitaláló művész lovag ó csák. Allonso-Bracco akrobata csoport, a világ legjobb ugri. „Jumbo“ az óriás el fant, elővezői Gantier ur. A nagyszínpadon idomlító 15 JEGESMEDVE. Uj szabványosított. 10 bűncs és árusztos. Ballekár és a többi nagy műsor.

Üzlethelyiség-változás! Van szerencsém a n. é. vevőközönségem szives tudomására adni, hogy kályhas-üzletemet, a mennyiben régi helyiségemben (Váci-utca 85) nagy házfel- emelés miatt tovább nem maradhattam, áthelyeztem a mellette lévő, azaz

Váci-utca 83. szám alá. Igen tisztelt vevőim további bizalmát kérve, maradtam kiváló tisztelettel özv. Wuhlmutht Ferencné kályhas-mester özvegye Budapest, IV., Váci-utca 83.

GRAMMOPHONOK, PHONOGRAPHOK. Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is. Árjegyzéket tessenék kérn.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED HANGSZEROSZTÁLY BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 37. Alkalmos képviselők felvételnek.

Nodusin Aranyér-balszam. Tökéletesen és biztonságos gyógyítja úgy a vak, valamint a nyitott aranyeret. - Elisim-ró levolek. - Készül: Nagy Kálmán gyógyszerész, Nyiregyháza. Kapható az ócsécs gyógyászati rhan Forrástár: Turók József és dr. Egger Leó gyógyszerárúrnak Budapest. Ára használati utasítással együtt 4 korona, bérmentes küldéssel postán 5 korona.

Ezer és ezer! Kalap. GÖTTLIBNÁL kapható Budapest, VII., Király utca 51., a Terzváriai templommal szemben. VELENCE: 3-5 és 7 korona.

A címre ügyeljünk Kerekpár-alkatrészeket 30 százalékkal olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol. A világ legjobb gyártású gyártó árán alul havi 10 12 kor. részletfizetésre. bel- és külföldi elsőrendű garabóli havi 6 8 koronás részletfizetésre. Tessenék árjegyzéket kérni. Önyűnök magas jutalék mellett felvételnek. Miklós és Társa varrógép-, kerekpár- és alkatrész-nagykereskedők Budapest, VIII., József-körút 59. sz.

12 HP. gázmotor alig használt, igen jó, olcsón eladó. Ugyanott csukott négyüléses butár is eladó. VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

PÉNZ! A Földhitel Közvetítő Vállalat KÖLCSÖNT Tisztviselőknek mint állami, megyei, városi és vasuti hivatalnokoknak, tanároknak, katonatiszteknek és bármily alkalmazásban volt nyugdíjasknak 10, 12, 15 és 20 éves törlesztésre 7 százalékos kamatra a legmagasabb összegű kölcsönt csupán kötelezővnyre (váltó nem kell). CÍM: CZIGLER SÁNDOR földhitel közv. vállalata Budapest, VIII., Rákóczi-utca 2. Törvénytésékileg bejegyzett cég. (Válaszbélyeg).

Csirkeköltő készülékek baromfitenyésztők részére!

A gyakorlatban kitünőnek bizonyult G. Mücke, Reisenberg (Alsó-Ausztria)

BUTOR feltűnő olcsó és jó kivitelben kapható BUTORIPAROSNÁL BUDAPEST VII., Klauzál-utca 32. szám, az István-tér mellett

Szájpadlás nélküli műfogak főleglegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet.

Egy óra alatt tökéletesen lehet vele bosszúlni és rágni. Tiz évi jótállás. Egyedüli specialista BUDAPESZ. BARNÁ J. fogműterme Kerepesti-ut 26 Vidékek megvárhatják.

Jótállás mellett olcsón BUTOROK

divatosa hálószobák 90 forint és feljebb teljes matrac ragott ebédlők 75 dívatos szezon garnitúrák 50 szekronyek, ágy k, divánok, székek, asztalok, írdesztalok és minden fejté egész Butoriparok igen olcsón. Modern berendezés, igen nagy választékban. NAGY IMRE lakberendezési vállalkozó butorraktára Váci-körút 9. szám, I. emelet, Szerecsen-utca sarok.

Minden négy egyesit bekötésű... 6 szilár...

APPÓKRETÉSEK

A hirdetésre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal... VIII., Kerepesti-ut 25. sz.

Barokkosságai telefon-sz.: 56-13.

Levelezés.

Intelligens uriember... 100 koronát kapna... 19821

Bogar Ferenc 307... Újves 909... Szalonn szabonó 19823

Kávémerés Kifűztés... Szatóciszlet 8287... Vendéglő 8288

Kézzépkölcsönös... Magánpénzt 8319... Pénzkölcsönös 8295

Makulatura... Címbalomp 740... Fűrdőkádát 919

NTTS-féle Ibolya-Crém... 8289

444... Miert nem válaszol 19826

Üzletek.

Fiatlal... Házasság 918

Elszámolásra... Szatóciszlet 8290

Vendéglő... Pékfők 8282

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8285

Köser... Címbalomp 818

En Csillag Anna

188 cm. 60 éves... 10029

Ámor... Stella 1826

Fűszerkereskedő... Fűszerüzlet 8297

Kantin-vendéglő... Kérszema 8297

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8285

Magyarországi... Kereskedelmi Alkalmazottak 911

Használt cséplőgépek... 1029

20 éves... Betöltendő állások.

Tözszelelyiség... Fűszerüzlet 8310

Kérszema... Pénzkölcsönös 8285

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8285

Butor... Butor 926

Csillag Anna

Wien, I., Graben 10.

Mindenes... Keresték...

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

Hirdetmény... Ha szép bajuszt...

Betöltendő állások... Mindenes 1863

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

Ha szép bajuszt... Ha szép akkor lenni...

Bezöltendő állások... Mindenes 1863

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

Ha szép bajuszt... Ha szép akkor lenni...

Bezöltendő állások... Mindenes 1863

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

Ha szép bajuszt... Ha szép akkor lenni...

Bezöltendő állások... Mindenes 1863

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

Ha szép bajuszt... Ha szép akkor lenni...

Bezöltendő állások... Mindenes 1863

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

Ha szép bajuszt... Ha szép akkor lenni...

Bezöltendő állások... Mindenes 1863

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

Ha szép bajuszt... Ha szép akkor lenni...

Bezöltendő állások... Mindenes 1863

Vendéglő... Kávémerés 8307

Dohánytözsze-... Tejeszarnok 8304

Pénzkölcsönös... Pénzkölcsönös 8304

Butor... Butor 926

